

PRESSMEDDELANDE

Sveriges Lärarförbund

— störst i ungdomsskolan —

1985-02-06

Sveriges lärarförbund presenterar i dag ett förslag till skolpolitiskt program för ungdomsskolan - SKOLAN SOM VI VILL HA DEN.

Det är första gången i förbundets historia ett samlat skolpolitiskt program lägges fram. Därmed gör lärarna själva ett inlägg i den starkt polariserade politiska debatten om skolans utveckling. Förslaget bygger på diskussioner i lokalavdelningarna. Det skall nu diskuteras bland förbundets medlemmar. Beroende på medlemmarnas synpunkter skall ett slutligt förslag utarbetas och föreläggas kongressen i november 1985.

I ett inledande avsnitt framhålls att den snabba tekniska utvecklingen förefaller revolutionera samhället. Arbetslivet omvandlas. Arbetslöshet, omflyttning och arbetsbyten har skapat omställningsproblem som också påverkat uppväxtvillkoren för barn och ungdomar. Nya ungdomskulturer utvecklas med egna värderingar. Vuxensynen på barn och ungdom förändras. I detta perspektiv blir skolan alltmer betydelsefull. Behovet av kontinuitet och stabilitet förstärks. Skolans kvalitetsutveckling måste därför stå i förgrunden.

Den obligatoriska skolan måste få utvecklas till en offentlig allmän medborgarskola som också i realiteten omfattar alla elever. Även gymnasieskolan bör utvecklas till en skola för alla, där den allmänna medborgarutbildningen fördjupas och förstärks.

Programmet syftar till att höja ungdomsskolans kvalitet. Därför föreslås en rad förändringar. Bättre tidsutrymme måste skapas för delar av verksamheten som bör prioriteras i en allmän medborgarutbildning - en del får skäras bort annat läggs in. Kursplaner och timplaner bör granskas förutsättningslöst ämne för ämne. Möjligheten att omfördela kursinnehållet inom grundskolan och mellan grundskolan och gymnasieskolan bör också prövas. Det är dålig balans mellan läroplanens mål och den tillgängliga undervisningstiden. Stoffmängden i enskilda ämnen ökar ständigt, nya ämnesområden tillkommer - men elevernas tid i skolan är i stort oförändrad.

Vidare föreslås att man ska undanröja de organisatoriska hinder som finns för kontinuiteten i skolarbetet. Studieindelningen bör slopas. B-språkens ställning ses över med inriktning att bredda utbudet och pröva om ett andra främmande språk kan göras obligatoriskt i ungdomsskolan, hemspråkens ställning förstärkas, systemet med tillvalskurser ses över, liksom kursuppdelningen i engelska och matematik. De frigjorda resurserna bör utnyttjas för att öka möjligheterna till individualisering inom en gemensam kurs.

Gymnasieskolans nuvarande linje- och kurssystem är svåröverskådligt och kostsamt. Linjesystemet måste därför förenklas och ingångarna göras bredare.

OH/BL

Vägen från riksdag och regering till klassrummen, där skolans mål ska förverkligas, är lång och kantad av svåröverskådliga och invecklade administrativa regler. Därför föreslår förbundet att självbestämmandet för skolans personal utvecklas när det gäller att förverkliga skolans mål och att elevernas inflytande och medansvar för verksamheten ska utvidgas jämsides härmed. Lärarna måste få god tid för varje enskild elev i själva undervisningssituationen. Skolledningen måste förstärkas. Verksamheten i klassrummen måste ställas i centrum för det skolpolitiska intresset.

Lärarna och föräldrarna har ett gemensamt ansvar för samverkan kring enskilda elever. Men många lärare och föräldrar upplever bristande tid som ett hinder, och det måste beaktas.

Skolan bör vara en del av elevernas närmiljö. Man bör inte lägga ner små skolor om motivet bara är att spara.

Stort intresse bör ägnas åt att utveckla de små gymnasieskolorna och säkra deras fortbestånd bl a genom att sammanföra den kommunala vuxenutbildningen med gymnasieskolan.

Kvalitetshöjningar kostar pengar. Man måste minska antalet elever per klass/undervisningsgrupp. Det finns resurser för detta. Bristen på utbildade lärare utbyts nu successivt mot ett överskott på grund av nedgången i barnantalet.

Delningstalet i grundskolan bör genomgående vara 25 elever. Då stärks den sociala tryggheten och man tvingar inte fram att väl fungerande klasser måste lösas upp inför åk 4. Lärarna får mer tid även för enskilda elever. Vidare behövs en intensiv och omfattande satsning på personalutbildning. Vikariesystemet bör byggas ut med flera fast anställda vikarier.

I programmet avvisar förbundet tanken på en eventuell förlängning av skolplikten. Såväl förskolan som grundskolan och gymnasiet bör utvecklas ytterligare och samordnas bättre innan tiden är mogen för mer genomgripande förändring av hela skolsystemet.

I en fråga - tanken på obligatoriskt B-språk - finns en reservation i förbundsstyrelsen, som i övrigt är enig om förslaget.

Ytterligare upplysningar av
Olle Holmberg,
tel. 08/737 65 00

Oriska hinder som finns för
B-språkets utveckling
av ett annat främmande språk
ställning föräldrar, system
kursuppgifter i engelska och matematik
för att öka möjligheterna till individualitet

Gymnasieskolans nuvarande läro- och kurssystem är svåröverskådligt och kostsamt.
Lärosystemet måste därför förenklas och ingångarna göras bredare.

OH/BL